

ВЫПУСК #9

8 СНЕЖНЯ, 2020

# КУЛЬТУРНЫ СУПРАЦІЎ У БЕЛАРУСІ



---

БЕЛАРУСКІ ФОНД КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ  
БЕЛАРУСКІ ПЭН-ЦЭНТР



Ілюстрацыя: Euroradio

1. ЗАТРЫМАННІ І СУДЫ
2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ,  
АДЛІЧЭННІ
3. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ
4. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

5. МІЖНАРОДНАЯ  
САЛІДАРНАСЦЬ
6. АЎКЦЫЁН
7. РОЗНАЕ

ЯК ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ І ДЗЕЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ?

ПАДТРЫМАЙЦЕ

БЕЛАРУСКІ ФОНД КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ

І КАМПАНІЮ "SAVE OUR SONGS"

# 1. ЗАТРЫМАННІ І СУДЫ



**Аляксей Санчук**, барабаншчык з гурта "Требум разойтись", затрыманы 4 лістапада на рэпетыцыйным пункце разам з барабаншчыкамі, якія задавалі рытм мінскім пратэстным маршам, не выйшаў з ізалятара пасля сутак адміністрацыйнага арышту. На яго завялі крымінальную справу паводле ч. 1 артыкула 342 Крымінальнага кодэкса Беларусі. Сілавікі лічаць, што ён быў адмінам нейкага чата на некалькі чалавек і там "арганізоўваў дзеянні, накіраваныя на грубае парушэнне грамадскага парадку".

Фота: Euroradio

**Міколу Папеку**, паэта і пчаляра з Пружанаў затрымалі 1 снежня і **72** гадзіны трымалі ў ІЧУ Брэста. Яго вінавацяць ва ўдзеле ў карагодзе на вуліцах у Берасці, які рабілі пратэстоўцы 13 верасня, арт. 342 (арганізацыя дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак). Віну Мікола не прызнаў і патрабаваў перакласці ўсе дакументы справы на беларускую мову. Для допыту яму выклікалі перакладчыка з беларускай, універсітэцкага выкладчыка, бо ў РАУС ніхто не гаворыць па-беларуску.



Фота: Radio Racyja





**Яўгену Атцецкаму,** затрыманаму ў нядзелю 17 лістапада падчас марша памяці Рамана Бандарэнкі, суд Цэнтральнага раёна 1 снежня прысудзіў штраф **20** базавых велічынь (**540** рублёў).

**Змітра Вайноўскага,** рэкламіста, фатографа, які займаецца грамадсказначнымі праектамі, партнёра Беларускага ПЭНа па розных праектах, 30 лістапада затрымалі, і 1 снежня суддзя Карсюк прысудзіў Змітру **13** сутак.



**Уладзіміра Міранюка,** музыку і кіраўніка студыі гуказапісу Хата44 з Берасця, затрымалі 25 лістапада і з таго дня не выпускалі з ізалятара часовага ўтрымання, дадаючы суткі арышту.

**Дзяніса Філіпенку,** вакаліста гурта Rahis, асудзілі на **13** сутак, аднак ён яшчэ чакае даты адбыцця па прысудзе, таму што месцаў не хапае.





---

ПАДЧАС МАРШУ ДВАРОЎ 6 СНЕЖНЯ BYЛІ ЗАТРЫМАНЫЯ:



**Уладзімір Лянкевіч**, паэт, перакладчык, музыка, сябар Беларускага ПЭН-цэнтра (атрымаў **15** сутак арышту). У верасні ён ужо быў затрыманы і адседзеў **6** сутак.

**Аляксей Сапрыкін**, актор Беларускага свабоднага тэатра, актывіст, партнёр Беларускага ПЭНа (два гады запар ён быў вядоўцам прэміі Карласа Шэрмана за найлепшы пераклад на беларускую мову)



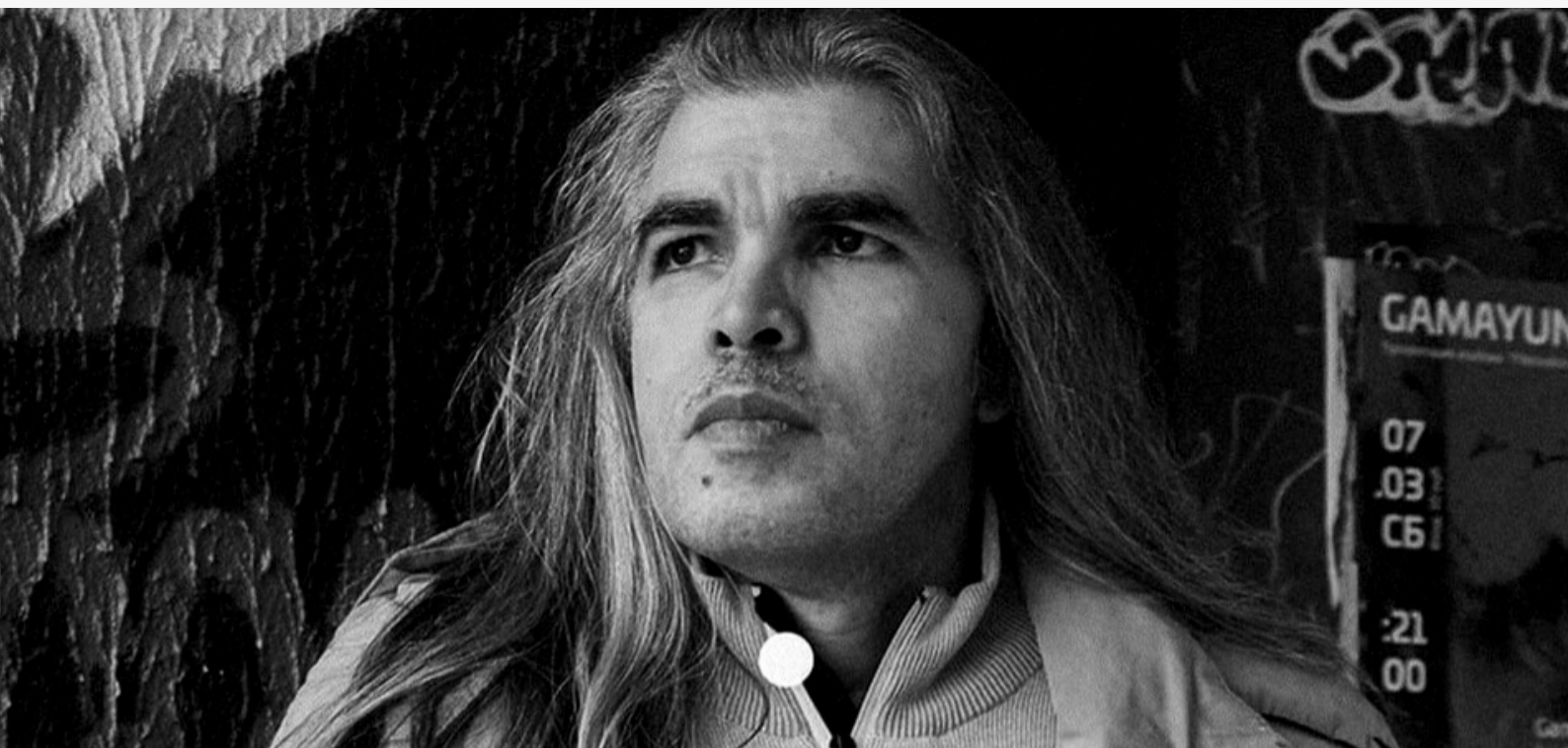
**Валерыя Граблюк**, скрыпачка, атрымала **13** сутак арышту.

**Сяргей Смірноў**, лідар гурта Cross B Band, атрымаў **10** сутак арышту.



**Мікіта Кузьмін**, перкусіяніст гурта Botanic Project, атрымаў **10** сутак арышту.

## 2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ



Фота: Euroradio

**РАБЕРТА ВАЛЬДЭС КАСАНУЭВА**  
ЗАЙМАЕЦЦА ГРАФІЧНЫМ  
ДЫЗАЙНАМ, АМАЛЬ 30 ГАДОЎ  
ЖЫВЕ Ё БЕЛАРУСІ, ЯКАЯ СТАЛА  
ЯГО ДРУГОЙ РАДЗІМАЙ, МАЕ ТУТ  
СЯМ'Ю І ТРОХ ДЗЯЦЕЙ.

Ён быў затрыманы падчас мірнага марша 8 лістападаю Цяпер вядзецца працэс яго дэпартацыі, бо яму не працягнулі від на жыхарства праз яго актыўную грамадзянскую пазіцыю. Рабэрта былы член Саюза дызайнераў, у яго падрымку саюз накіраваў характарыстыку-хадайніцтва для суда з просьбай адмяніць рашэнне.



**Юля Шаўчук**, акторка Свабоднага тэатра, атрымала паведамленне ад "міліцыі з Кобрына". У паведамленні Юлю просяць "перазваніць пільна"

Юля, перезвоните мне срочно, это из милиции из Кобрина



**Юліі Савіч**, якая дваццаць гадоў працавала ў Акадэміі мастацтваў, не працягнулі кантракт. Юлія працавала вядучай спецыялісткай у адзеле дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва. Калегі лічаць, што гэта адбылося выключна праз яе грамадзянскую пазіцыю.



**ЮЛИЯ ЧАРНЯЎСКАЯ, ВЯДОМАЯ  
КУЛЬТУРОЛАГ, ПІСЬМЕННИЦА,  
ЖУРНАЛІСТКА, ПРАФЕСАРКА,  
СЯБРА КААРДЫНАЦЫЙНАЙ  
РАДЫ, ЗВОЛЬНІЛАСЯ З  
ІНСТЫТУТА КУЛЬТУРЫ.**

*“Я трымалася доўга, але ступень  
неабходных кампрамісаў паміж  
прафесіяй і службай з кожным  
днём расце. Ёсць людзі, якія  
могуць з гэтым справіцца дзеля  
самых розных мэтаў: паклікання  
або непрыемнай работкі; адліку  
наменклатурнай кар’еры або,  
наадварот, камфортнага заходу;  
дзеля “стабільнасці” або дзеля  
ідэалу — зрабіць хоць нешта  
добрае знутры, выгадаваўшы  
студэнтаў. Ёсць і іншыя памкненні  
самага рознага кшталту. Але ўжо  
не маё...”*



З этнакрамай **"Цудоўня"** ў  
Гародні датэрмінова спынілі  
дамову арэнды 4 снежня.  
Напярэдадні ў краму прыходзіла  
міліцыя з праверкай наконт бел-  
чырвона-белага сцяга на ўваходзе.

"Цудоўня" - важная культурніцкая  
пляцоўка горада, дзе можна  
набыць вырабы беларускіх  
майстроў, кнігі і сувеніры.



## 3. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ



Фота: Андрэй Лянкевіч

Увесь снежань, штовечар у 19:30, **Маляваныч** чытае казкі ў рамках праекта “Калядны каляндар”, глядзець яго можна на каналах Беларускага фонда культурнай салідарнасці у [Facebook](#) і [Youtube](#)

Казачны свет у малюнках увасабляе цудоўны **Андрусь Такінданг**. Падтрымаць дзеячаў культуры ды іх новыя творчыя праекты можна, ахвяраваўшы любую суму ў Беларускі фонд культурнай салідарнасці.



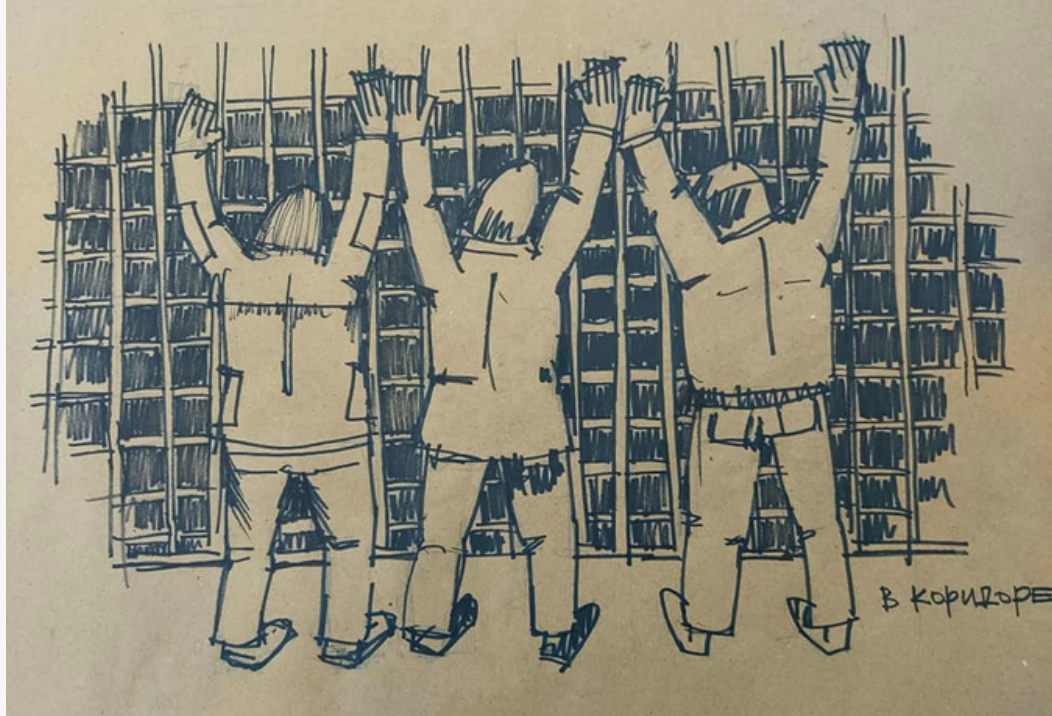
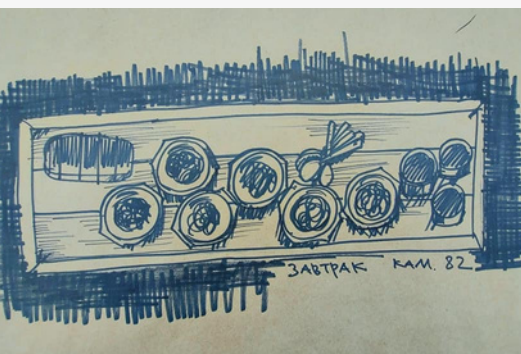
Анлайн-канцэрт **Рыгора Лайкова**, лідара гурта РуLai, які быў затрыманы і моцна збіты 15 лістапада.



Фота: Youtube

Беларускі гурт **Intelligency** запісаў акустычны live на песню ZLO разам з вольнымі **Купалаўцамі**.





**УЛАДЗІСЛАЎ СТАЛЬМАХОЎ, МАСТАК І ДЫЗАЙНЕР, ЯКІ БЫЎ ЗАТРЫМАНЫ РАЗАМ З ДАЧКОЙ НАСТАЙ СТАЛЬМАХОВАЙ 8 ЛІСТАПАДА І АДБЫЎ 8 СУТАК АРЫШТКУ, ЗРАБІЎ ТАКІЯ ВОСЬ ЗАМАЛЁЎКІ ПРА СВОЙ ДОСВЕД У ЖОДЗІНА.**



Адказ **Магілёўскага тэатра** свайму звольненаму кіраўніку.

Беларускія паэты, пры падтрымцы Беларускага ПЭН-цэнтра, правялі паэтычны онлайн-марш 5 снежня, запіс можна глядзець [па спасылцы](#). Сваймі вершамі падзяліліся **Крысціна Бандурына, Дар'я Бялькевіч, Ганна Комар, Наста Кудасова, Вальжына Морт і Юля Цімафеева.**





5 снежня Беларускі Фонд Культурнай Салідарнасці зладзіў анлайн-паказ спектакля "З жыцця выкапняў" у падтрымку супрацоўнікаў **Новага драматычнага тэатра**.

Трупа НДТ далучылася да Агульнанацыянальнай забастоўкі, за што адміністрацыя тэатра падала ў

суд, які прызнаў забастоўку незаконнай.

У выніку **11 акцёраў і 3 супрацоўнікі** напісалі заявы на звальненне, двое з іх – пад ціскам адміністрацыі тэатра. Паводле загаду зверху, актораў забаронена браць у іншыя дзяржаўныя тэатры.



**ПА СПАСЫЛЦЫ МОЖНА ЗРАБІЦЬ АХВЯРАВАННЕ, КАБ ПАДТРЫМАЦЬ ЗВОЛЬНЕННЫХ СУПРАЦОЎНІКАЎ, НА ЛЮБУЮ СУМУ. СПЕКТАКЛЬ МОЖНА ГЛЯДЗЕЦЬ ТУТ.**



Магілёўскі праект **MNOY** прэзентаваў пераканаўчае відэа на сінгл "Верталёт" – пра катаванні і чаканні беларускага народа  
*В серое небо грустно смотрит народ,  
ждёт, когда упадёт вертолёт...*

Гурт **Laudans** выпусціў відэа на песню "У сэрцы свабода", з малюнкамі [@na\\_yawu](#), як маральную падтрымку ўсім, хто прайшлі праз затрыманне і зняволенне.




---

## 4. ГАЛАСЫ АСОБАЎ



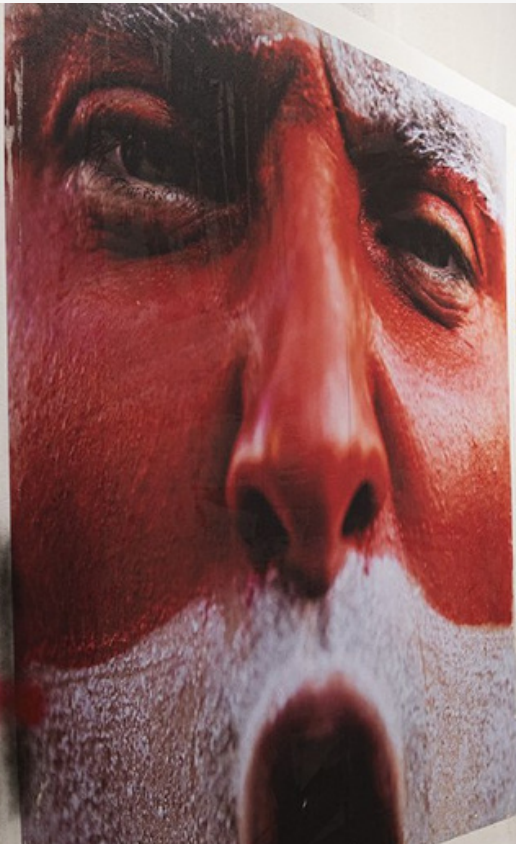
**АЛЕНА ГІРОНАК**, АКТРЫСА ТЭАТРА І КІНО, ЯКУЮ ЗАТРЫМАЛІ 29 ЛІСТАПАДА ПАДЧАС “МАРШУ СУСЕДЗЯЎ” І 1 СНЕЖНЯ АШТРАФАВАЛІ НА **810** РУБЛЁЎ, 2 СУТАК ПРАВЯЛА НА АКРЭСЦІНА. АЛЕНА РАСПАВЯЛА ПРА СВОЙ ДОСВЕД. У БУСЕ СІЛАВІКІ “ВЕЛЬМІ ХАЦЕЛІ РАЗМАЎЛЯЦЬ”, АЛЕ ЗБОЛЬШАГА ГЭТА БЫЛА АДНАБАКОВАЯ РАЗМОВА.



“ЯНЫ ЛІЧАЦЬ НАС ЗДРАДНІКАМІ РАДЗІМЫ, КАЖУЦЬ, ШТО МЫ ЎСЕ ХОЧАМ З’ЕХАЦЬ У ПОЛЬШЧУ, БЫЦЦАМ БЫ ДА ІХ ЧАСАМ СПЕЦЫЯЛЬНА ПАДЫХОДЗЯЦЬ І ПРОСЯЦЬ ЗАТРЫМАЦЬ, МАЎЛЯЎ, ЯШЧЭ ДВА РАЗЫ І МОЖНА БУДЗЕ Ў ПОЛЬШЧУ. СПРЭЧКА Ў НАС, КАНЕШНЕ, БЫЛА НЕ ВЕЛЬМІ НА РОЎНЫХ, АЛЕ Я СКАЗАЛА, ШТО ГЭТА ЯНЫ ЗДРАДНІКІ РАДЗІМЫ”.

# 5. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

... o nieuzasadnionej  
wyborach  
nie przypuszczał, że ludzie  
podczas zatrzymania są nadal pałowani  
w aresztach, że są bici i torturowani następnego  
...  
niewyobrażalne, ale zarazem wciąż do wyobraźni  
„jądrem ciemności”, niewidzialnym źródłem  
...  
Białorusi przy okazji niemal każdego  
Białorusini szukali własnego i właściwego języka niezgody i go  
...  
PROTESTY BIAŁORUSKIE SĄ KOBIECE, POKOJOWE  
...  
tychanie atrakcyjny wizualnie marsz „Kobiety w bielej” logicznie  
...  
kobietą linię białoruskiego protestu z ideą o programowe  
...  
owanie przemocy, bo właśnie tego oczekuje władza, na taką  
...  
jest przygotowana. Z kłamstwem i przemocą Białorusinki  
...  
rusini walczą miłością. Z nimi jest siła bezsilnych. Przemocą  
...  
zdusić przemoc, ale nie prawdę, nie miłość, nie solidarność.  
...  
do przecenienia w tej walce są nowe technologie internetowe.  
...  
usini świetnie się odnaleźli w sytuacji postmedialnej  
...  
matywności, zorganizowali szeroko zakrojony partyzancki  
...  
artystyczny, masowo stosują art-terapię, produkując  
...  
rygodną ilość plakatów, piosenek, murali i do perfekcji  
...  
wując sztukę walki z przemocą za pomocą kpiny i śmiechu.



Фота: Belsat

У ЛЮБЛІНСКАЙ ГАЛЕРЭІ **“ROZDROŻA”**  
І СНЕЖНЯ **АДКРЫЛАСЯ** ВЫСТАВА  
РЭПАРЦЁРСКАЙ ФАТАГРАФІІ І  
ПЛАКАТА, НАТХНЁНАГА ПАДЗЕЯМІ  
АПОШНІХ МЕСЯЦАЎ У БЕЛАРУСІ,

**“БЕЛАРУСЬ 2020. ТРАЎМА І СМЕХ”.**  
ФАТАГРАФІІ І ПЛАКАТЫ ТАКСАМА  
МОЖНА ПАГЛЯДЗЕЦЬ НА САЙЦЕ  
[WWW.ROZDROZA.COM](http://WWW.ROZDROZA.COM).



Канфедэрацыя  
бібліятэк Лігі  
Плюшча  
ўключыла  
матэрыялы  
пра тэстнага  
архіву Chrysalis  
Mag ў свой вэб-  
рээстр.  
Сярод  
матэр’ялаў, якія  
трапілі ў архів:  
“Арт-архив |  
Август 2020” і  
падборка “Нина  
Багинская в  
творчестве  
беларусских (и  
не только)  
художников”.

**Славенскі ПЭН-цэнтр** выказаў  
падтрымку народу Беларусі.  
**“Сябры Славенскага ПЭН-цэнтра**  
**выказваюць салідарнасць з**  
**грамадзянамі Беларусі, якія хочуць**  
**ануляваць вынікі жнівеньскіх**  
**выбараў і імкнуцца да таго, каб у іх**  
**краіне панавала дэмакратыя. Мы**  
**падтрымліваем тых, хто**  
**выкарыстоўвае мірныя формы**  
**пра тэсту дзеля процідзеяння**  
**фальсіфікацыі выбараў, рэпрэсіям і**  
**гвалту, а таксама захапляемся**  
**кожным, хто патрабуе свабодных і**  
**справядлівых выбараў, павагі да**  
**правоў чалавека і вяршэнства**  
**права”**.





Зборнік тэкстаў на нямецкай мове **BELARUS! Das weibliche Gesicht der Revolution** (“Беларусь! Жаночы твар рэвалюцыі”) быў выдадзены ў Берліне ў сярэдзіне лістапада.

Сярод беларускіх аўтараў прадстаўленыя **Вера Бурлак, Вольга Шпарага, Вальжына Морт, Таня Арцімовіч, Вольга Гронская, Ірына Раманав, Юля Цімафеева** і іншыя.

Усе тэксты зборніка – арыгінальныя артыкулы, вершы, летапісы – напісаныя выключна жанчынамі.

5 снежня адбылася прэзентацыя зборніка з удзелам Тані Арцімовіч і **Ніны Веллер**.

6 снежня адбылася прэзентацыя з удзелам **Яраславы Ананка, Ціны Вюншман** і **Марыны Напрушкінай**.

9 снежня адбудзецца прэзентацыя з удзелам Юлі Цімафеевай, Вольгі Шпарагі, **Ірыны Герасімовіч, Томаса Вайлера** і **Віёлы фон Крамон**.



**Euronews** знялі сюжэт пра беларускіх музыкаў, якія трапілі за кратамі.



У Беластоку з’явіўся круты **арт-аб’ект**, прысвечаны гвалту, які ўчыняюць беларускія сілавікі. Чалавек у форме напраўляе стрэльбу на мінакоў, якія ідуць па вуліцы.





**СВЯТЛАНА АЛЕКСІЕВІЧ,  
НОБЕЛЕЎСКАЯ ЛАЎРЭАТКА І  
СТАРШЫНЯ БЕЛАРУСКАГА ПЭН-  
ЦЭНТРА, ВЫСТУПІЛА НА РАДЗЕ  
ААН.**

**ЯНА ПАПРАСІЛА САВЕТ ААН  
ВЫКАРЫСТОЎВАЦЬ УСЕ  
МАГЧЫМЫЯ СПАСАБЫ  
РЭАГАВАННЯ НА СІТУАЦЫЮ Ё  
БЕЛАРУСІ І СТВАРЫЦЬ  
СПЕЦЫЯЛЬНЫЯ МЕХАНІЗМЫ  
РАССЛЕДАВАННЯ ЗЛАЧЫНСТВАЎ  
ДЗЕЮЧАЙ УЛАДЫ.**

*“Беларусское общество понимает, что процесс выхода из общественно-политического кризиса – долгий и сложный, что необходимо диалог. Но для него необходимо обоюдное понимание сторон, что нужна гуманизация ситуации в стране. Общество готово к диалогу, но он невозможен в ситуации, когда власти держат в заложниках политзаключенных и продолжают убивать, истязать и калечить свой народ, преследовать инакомыслящих. Общество готово к новой стране: стране уважающей мнение, разделяющей ответственность, стране без насилия, уважающей закон и правосудие. Готова ли власть к диалогу об этих простых и важных вопросах?”*

Міжнародны інтэрнэт-часопіс **PEN/Оpp**, над якім працуе Шведскі ПЭН, зрабіў тэматычны выпуск пра Беларусь. У ім на англійскай і шведскай мовах прадстаўленыя інтэрв’ю са **Святланай Алексіевіч** і пратэставыя вершы **Дзмітрыя Строцава**.



Ілюстрацыя: penopp.org

## 6. АЎКЦЫЁН



ПЕРШАЯ ГІТАРА СПЯВАЧКІ І  
БЛОГЕРКІ **ЛЕРЫ ЯСКЕВІЧ**

ЗРАБІЦЬ СТАЎКУ НА АЎКЦЫЁНЕ

ГЭТА ІНСТРУМЕНТ ЛЕРЫ, НА ЯКІМ  
ЯНА ЗАПІСАЛА СВАЕ ПЕРШЫЯ  
ПЕСНІ І ГРАЛА НА ПЕРШЫХ  
КАНЦЭРТАХ. ГІТАРУ БЛОГЕРЦЫ  
ПАДАРАВАЎ СПЯВАК **САША НЭМА**.  
АТРЫМАНЫЯ СРОДКІ ПОЙДУЦЬ  
НА ПАДТРЫМКУ ДЗЕЯЧАЎ  
КУЛЬТУРЫ, ЯКІЯ ПАЦЯРПЕЛІ ЗА  
СВАЮ ГРАМАДЗЯНСКУЮ  
ПАЗІЦЫЮ.



# 7. РОЗНАЕ

ЗА БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛЫЯ  
СЦЯГІ Ў ВОКНАХ ЛЮДЗЕЙ  
ЗАТРЫМЛІВАЮЦЬ,  
ЗАБІРАЮЧЫ НАЎПРОСТ З  
УЛАСНЫХ КВАТЭР.



Фота: Новы час



Фота: Новы час





## ГЭТЫ МАТЭРЫЯЛ ПАДРЫХТАВАНЫ Ё СУПРАЦЫ

БЕЛАРУСКІМ  
ПЭН-ЦЭНТРАМ

|

БЕЛАРУСКІМ ФОНДАМ  
КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ



## ІНФАРМАЦЫЙНЫ ПАРТНЁР



ПАРТАЛ TUZINFM.BY

## КАНТАКТЫ

 [BFKS2020@protonmail.com](mailto:BFKS2020@protonmail.com)

 [by\\_culture](https://t.me/by_culture)

 [BYCULTUREFUND](https://twitter.com/BYCULTUREFUND)

 [bcsfbel](https://www.facebook.com/bcsfbel)

 [by\\_culture](https://www.instagram.com/by_culture)

 [#BY\\_culture](https://www.youtube.com/#BY_culture)